

Årsberetning 2023

Årsberetning for Fonden for
Plantebaserede Fødevarer 2023

FONDEN FOR
PLANTEBASEREDE
FØDEVARER

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

DEL 1

Indledning

Forord

SIDE 5

Bestyrelsens fokus i 2023

SIDE 7

Plantefondens Indsatsområder

SIDE 8

DEL 2

Fakta om Plantefonden I 2023

Plantefonden i tal

SIDE 10

Projekter i 2023

SIDE 14

Målsætninger

SIDE 26

Afrapportering

SIDE 27

DEL 3

Dialog, information og kontakt

Bestyrelsen

SIDE 29

Sekretariatet

SIDE 30

Indledning

ÅRSBERETNING 2023

Fonden for Plantebaserede Fødevarer (Plantefonden) er en statslig tilskudsordning under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og fiskeri. Fødevaresektoren spiller en vigtig rolle i løsningen af de voksende klima- og miljøudfordringer. Derfor blev Plantefonden etableret som led i den grønne omstilling af dansk landbrug og madforbrug.

Fødevareproduktionen udgør en stor andel af Danmarks klimaaftryk, og ud over at en større andel af plantebaserede fødevarer i produktionen og på vores tallerkener vil bidrage til at reducere danskernes klima- og miljøaftryk, så vil det også være godt for folkesundheden.

Plantefonden giver tilskud til projekter, der understøtter omstilling af fødevareerhvervet til det mere plantebaserede på tværs af værdikæden – fra primærproduktionen i landbrug og akvakultur og til afsætningsledet og forbrugerne.

Plantefondens ministerudpegede bestyrelse udvælger de projekter, som modtager tilskud. Bestyrelsen betjenes af Plantefondens sekretariat i Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

Plantefonden har i sin første ansøgningsrunde i 2023 haft særligt fokus på efterspørgslen på plantebaserede fødevarer bl.a. gennem indsatser i storkøkkener såsom uddannelse af køkkenprofessionelle. I 2023 har Plantefonden givet tilsagn til projekter for over 57,7 mio. kr. med tilsagn til i alt 36 projekter, som alle blev påbegyndt i løbet af 2024.

En grønnere fødevaresektor

FORORD VED **MARIE-LOUISE BOISEN LENDAL**,
FORPERSON FOR FONDEN FOR PLANTEBASEREDE FØDEVARER

2023 blev et historisk år for fødevaresektoren i Danmark. Med vedtagelsen af Lov om Fonden for Plantebaserede Fødevarer den 23. februar besluttede et helt enigt Folketing, at langt flere plantebaserede fødevarer fremover skal finde vej til danskernes tallerkener og landmandens marker.

Den målsætning kræver nytænkning, innovative løsninger og ikke mindst den helt rigtige håndsrækning til de virksomheder, organisationer og universiteter, der gør en kæmpe indsats for at udbrede plantebaserede fødevarer. Det er dét Plantefonden er sat i verden for.

Jeg håber på, at vi om 10 år ser tilbage på plantefonden, som en katalysator, der blev startskuddet til en bred national omstilling af vores fødevarerforbrug og produktion. Derudover, at det var startskuddet på en global forandring. Måske så vi de første tegn på det med den store politiske og mediemæssige bevågenhed, som Plantefonden har fået i sit første år både fra ind- og udland, f.eks. fra medier som Forbes og BBC. Vi oplever en stigende interesse.

Marie-Louise Boisen Lendal

Udpeget som forperson i 2023

Direktør i Tænk tanken Frej

97

Ansøgninger modtog
Plantefonden i årets
ansøgningsrunde

36

Projekter fik tilsagn i
Plantefondens første
ansøgningsrunde

57,7

Mio. kr. blev uddelt i
Plantefondens første
ansøgningsrunde

25

Mio. kr. blev derudover
uddelt via Fonden for
Økologisk Landbrug

Bestyrelsen er gået stolt til opgaven med at uddele offentlige midler med det formål at bidrage til udviklingen af den plantebaserede fødevarerektor. I 2023 gav vi tilsagn for 57,7 mio. kr. til 36 projekter. Herudover blev 25 mio. kr. af fondens midler udmøntet gennem Fonden for Økologisk Landbrug, imens de sidste byggesten til Plantefonden blev lagt.

Således fik bestyrelsen i 2023 en relativt lille pulje til udmøntning. I forventning om, at mange ville søge fonden om midler, prioriterede vi tilsagn til mindre projekter, så flest mulige aktører kunne komme i gang og blive en del af forandringen.

En stor udfordring for udviklingen af den plantebaserede fødevarerektor er, at efterspørgslen blandt danske forbrugere halter. En større produktion af plantebaserede fødevarer er ikke rentabel, hvis efterspørgslen mangler. Vi har travlt, hvis vi skal nå målsætningerne for den grønne omstilling, og selvom der lanceres stadig flere nye planteprodukter, så er efterspørgslen kun svagt stigende. Hvis vi skal rykke procenter og ikke promiller af befolkningen, kræver det en justering af vores madkultur mod mere plantebaseret mad. Derfor valgte vi i 2023 at fokusere på efterspørgselsfremme.

Allerede i første runde modtog vi 97 ansøgninger. I gennemgang af de mange ansøgninger blev vi som bestyrelsesmedlemmer imponerede over den idérigdom, der prægede ansøgningerne.

På hele dette positive bagtæppe har Plantefondens bestyrelse et godt udgangspunkt for at fortsætte vores mission om at udvikle den danske plantefødevarerektor. Jeg glæder mig rigtig meget til at fortsætte arbejdet, og ikke mindst til at se, hvad plantefondsprojekterne byder ind med for en mere plantebaseret og bæredygtig fødevarerproduktion i de kommende år.

Marie-Louise Boisen Lendal

Forperson for Fonden for Plantebaserede Fødevarer
November 2024

Bestyrelsens fokus i 2023

Hvert år signalerer bestyrelsen med handlingsplanen, hvilke områder af strategien der prioriteres i det pågældende år, fordi de vurderes særligt relevante, eller i særlig grad kan drage nytte af fondens udviklingsstøtte.

Ud af fondens tre strategiske udviklingsområder (efterspørgselsfremme, udbudsfremme og sektorbroygning), blev det besluttet at efterspørgselsfremme var af særlig relevans for Plantefondens første runde.

Derfor blev det indskrevet i handlingsplanen for 2023, at efterspørgselsrelaterede projekter skulle prioriteres højest. Det vil sige projekter, der bidrager til at understøtte en mere plantebaseret madkultur, og til at gøre danske plantefødevarer til et attraktivt valg i Danmark og udlandet.

De tre konkrete indsatsområder, der i særlig grad var i fokus for 2023 var derfor:

- 01** Øge andelen af plantebaseret mad i offentlige og private storkøkkener og foodservices
- 02** Øge danskernes private forbrug af plantefødevarer
- 03** Øge efterspørgslen på danske plantefødevarer på eksportmarkederne

Bestyrelsen valgte denne prioritering dels ud fra en forventning om, at der til Plantefondens første ansøgningsrunde ville være en stor søgning om de relativt få midler, dels ud fra en vurdering af, at en indsats for at fremme efterspørgsel ville give den største effekt på kort sigt.

Bestyrelsen ønskede specifikt for denne runde at imødekomme flest mulige projektansøgninger og projekter med kortere tidshorisonter, for at sikre sammenhæng mellem mål og midler i årets projekter.

Særligt gode eller relevante projekter, der faldt ind under fondens øvrige indsatsområder, kunne også opnå støtte under denne handlingsplan, men i det store hele forventede bestyrelsen i 2023 i særlig grad at prioritere efterspørgselsfremmeprojekter.

På næste side ses de samlede strategiske udviklingsområder, som de fremgår i Plantefondens strategi 2023-2026.

Plantefondens Indsatsområder

Under hvert af de tre overordnede strategiske udviklingsområder i Plantefondens strategi, har bestyrelsen udpeget nogle konkrete indsatsområder, hvor fonden ønsker at støtte projekteraktiviteter. De seks indsatsområder ses herunder.

EFTERSPØRGSELSFREMME

Plantefonden vil bidrage til at understøtte en større efterspørgsel efter plantebaserede fødevarer, og til at gøre danske plantefødevarer til et attraktivt valg i Danmark og udlandet. De tre konkrete indsatsområder er:

- 1 Øge andelen af plantebaseret mad i offentlige og private storkøkkener og foodservices
- 2 Øge danskernes private forbrug af plantefødevarer
- 3 Øge efterspørgslen på danske plantefødevarer på eksportmarkederne

UDBUDSFREMME

Med fokus på udbudsfremme vil Plantefonden bidrage til, at der i Danmark produceres plantefødevarer, der er attraktive for både forbrugere og industri såvel herhjemme som i udlandet og under hensyntagen til miljø- og klima. De konkrete indsatsområder er:

- 4 Øge mængden og kvaliteten af de plantefødevarer, der kommer på markedet
- 5 Øge volumen i dansk plantefødevarerproduktion til lands og til vands

SEKTORBROBYGNING

Med fokus på sektorbroygning vil Plantefonden bidrage til at udvikle en sammenhængende plantefødevaresektor med et stadig større kendskab, vidensdeling og samarbejde på tværs af de mange forskellige aktører i værdikæden. Indsatsområdet beskrives her:

- 6 Styrkelse af hele værdikæden

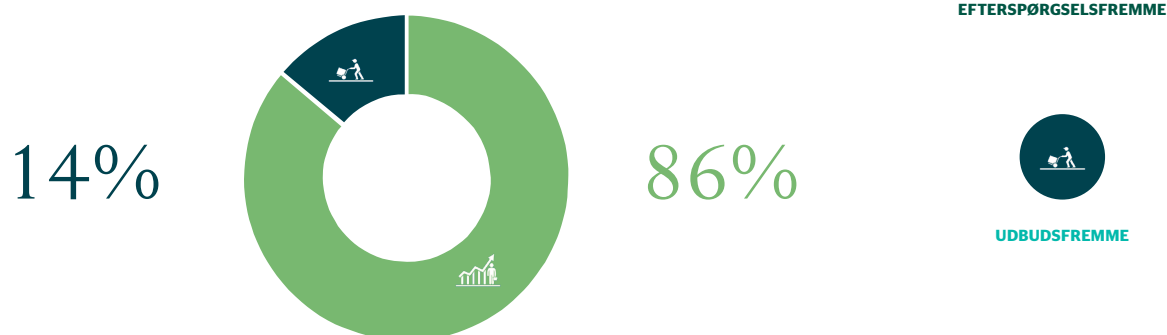
Fakta om Plantefonden I 2023

Plantefonden indkalder én gang årligt til en ansøgningsrunde, hvor alle Plantefondens tilskudsmidler udddeles. I 2023 modtog Plantefonden 97 ansøgninger, der ansøgte om projekttilskud for et samlet beløb på over 204 mio. kr. I alt valgte bestyrelsen for Plantefonden at give tilsagn om projekttilskud til 36 nye projekter for et samlet beløb på 57,7 mio. kr.

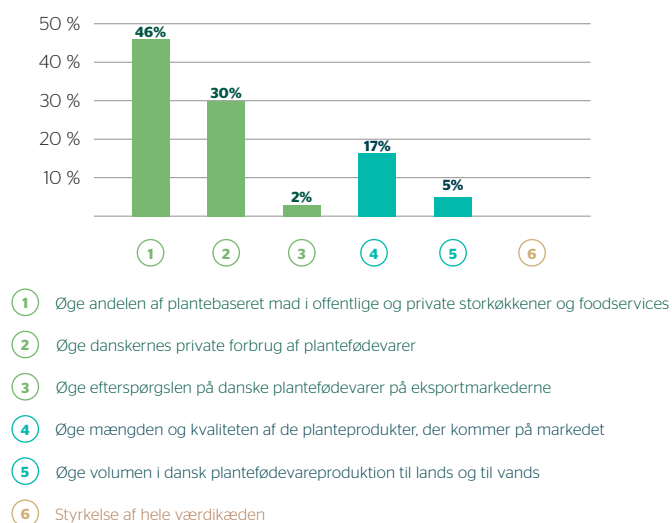
Plantefonden i tal

Afsnittet her opridser, hvem der har fået støtte i 2023, hvilke fokusområder har fået støtte, og hvor i landet projekterne foregår.

Fordeling af projekter ift. strategisk udviklingsområde

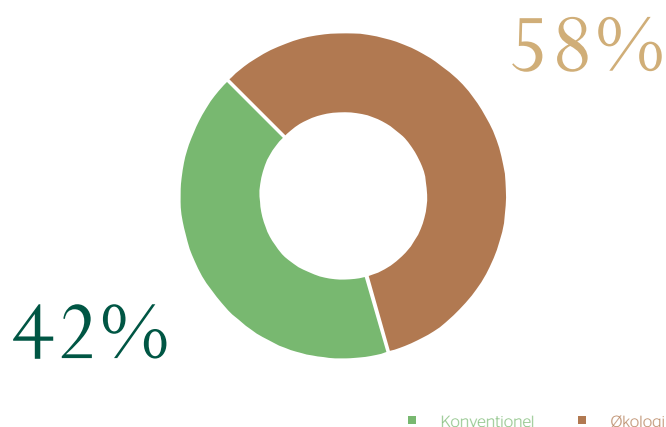
Fordeling af puljen i procent ift. konkret indsatsområde

Fordelingen af årets pulje i Plantefonden afspejler bestyrelsens ønske om at prioritere udviklingsområdet "Efterspørgselsfremme". Således arbejder 86% af årets nye projekter med at fremme efterspørgslen, mens 14% af de nye projekter arbejder med at fremme udbuddet af plantebaserede fødevarer.

Under de respektive udviklingsområder arbejder Plantefonden med konkrete indsatsområder. Det indsatsområde, der i 2023 er tildelt flest midler, og som samtidig tæller flest projekter, er indsatsområdet "Øge andelen af plantebaseret mad i offentlige og private storkøkkener og foodservices". ►

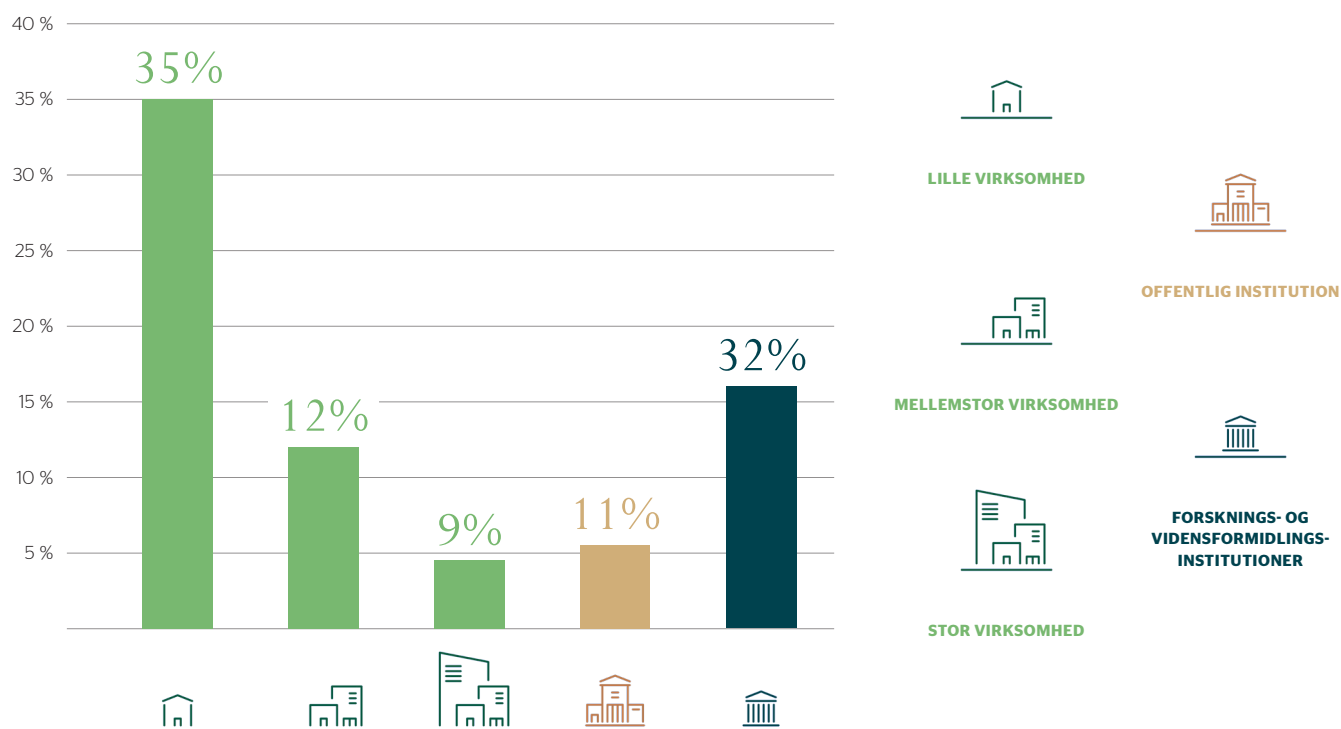
Fordeling af 2023-runden ift. økologi

► Minimum halvdelen af de midler, som Plantefonden uddeler, skal gives i tilsagn til økologiske projekter. I 2023 udgjorde andelen af økologi 58% af de udelte midler, hvormed Plantefonden har indfriet den økologiske målsætning. Af de 58% til økologi er hovedparten gået til projekter, som ligeligt adresserer økologiske og konventionelle fødevarer, det vil sige projekter, som aktivt fremmer økologi i et omfang, der vurderes at udgøre cirka halvdelen af projektets effekt.

Ved projekter, der ligeligt adresserer økologiske og konventionelle fødevarer, er 50% af projektets samlede tilsagn talt med i den økologiske opgørelse. ►

Organisationstyper med tilsagn i 2023

35

Procent af de organisationer, som modtog tilsagn i 2023 var små virksomheder.

► Små virksomheder var den organisationstype, der flest gange indgik i et projekt i 2023 – enten som hovedansøger eller som projektpartner.

Samlet set udgør private virksomheder (små, mellemstore og store virksomheder) samtidig den største gruppe af tilsagnsmottagere, der i alt modtog tilsagn for over 50% af den udbudte pulje i 2023. ►

Hjemkommune for hoved-ansøgere og projektpartnere

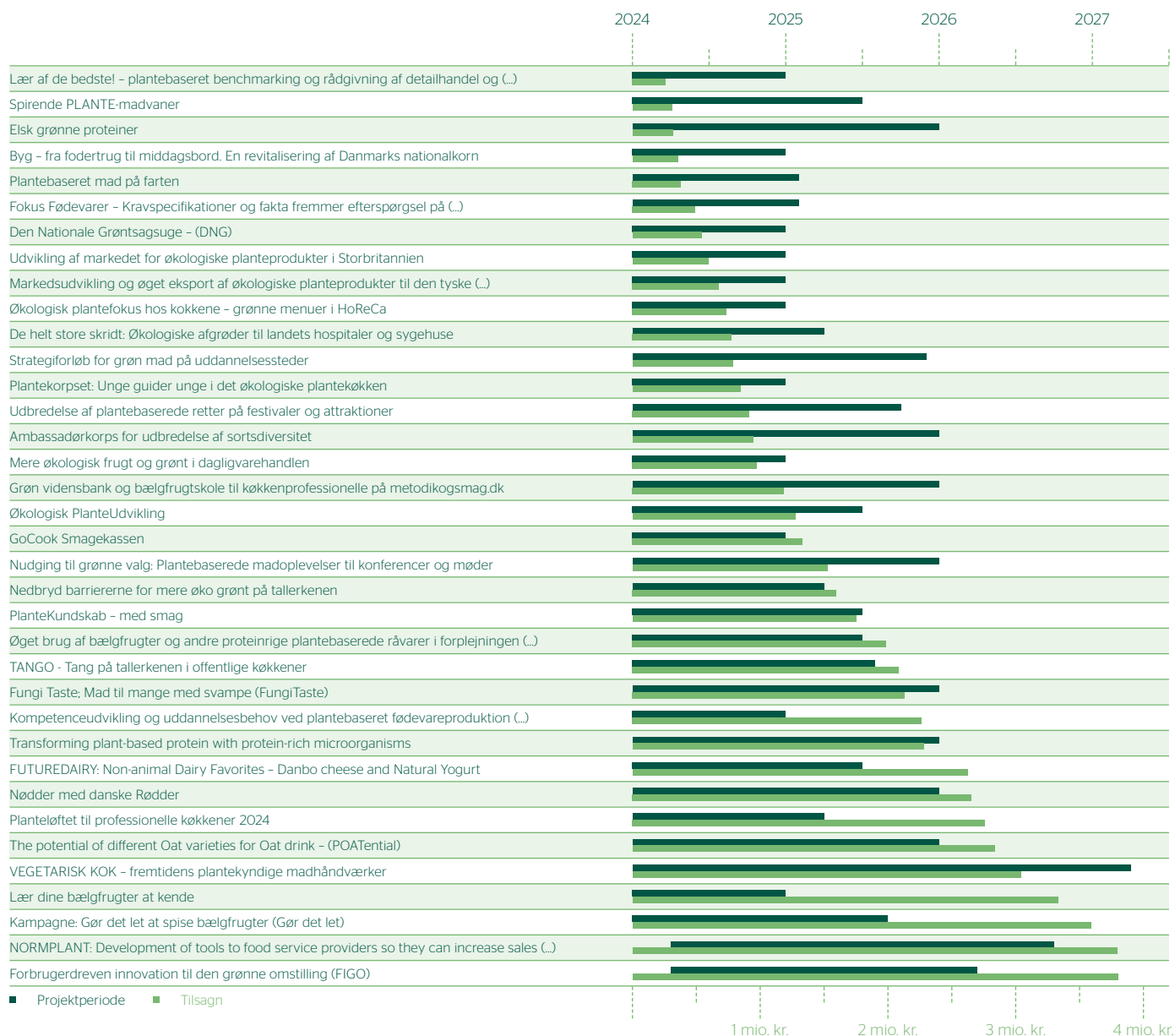

► Plantefondens hovedansøgere og projektpartnere har hovedsageligt hjemme-kommune i eller omkring landets største byer, med en tyngde i København og Aarhus. Projekterne har dog typisk flere aktiviteter placeret forskellige steder i landet, eller som landsdækkende aktiviteter. Ovenstående kort angiver altså kun hjemme-kommune for hovedansøgere og projektpartnere, mens de samlede Plantefondsaktiviteter har en bredere geografisk spredning end det fremgår af kortet.

Generelt ses en tendens til, at hovedansøgerne bag årets udbudsfremme-projekter er placeret vest for Storebælt. Således har 80% af udbudsfremme-projekterne hovedaktivitet i Aarhus, mens kun 20% er placeret øst for Storebælt,

Til gengæld er ca. 75% af hovedansøgerne bag årets nye efterspørgselsfremme-projekter placeret øst for Storebælt, mens ca. 25% er placeret vest for Storebælt. ►

Sammenhæng mellem tilsagn og projektperiode

- Bestyrelsen ønskede for 2023, at der var en vis sammenhæng mellem et tilsagns størrelse og et projekts løbetid. At der med andre ord var en overensstemmelse med, hvor mange penge Plantefonden støttede med, og "hvor meget projekt" Plantefonden fik for pengene over tid.

Sammenlignes de to faktorer i ovenstående illustration, ses en vis sammenhæng mellem tilsagn og projektperiode. Særligt hvad angår de økonomisk største projekter, er der en

tendens til, at projekterne rækker væsentligt længere ind i fremtiden, end for de mindre projekters vedkommende.

Samlet set er bestyrelsen tilfreds med den rækkevidde, som tilsagnene i 2023 har. Endvidere noterer bestyrelsen sig, at projekternes starttidspunkt afspejler stor virkekrang, idet over 90% af projekterne havde angivet opstartstidspunkt til januar måned 2024 - ca. 1 måned efter tilsagnene blev givet.

Projekter i 2023

EFTERSPØRGSELSFREMME

45.071.678 kroner

Øge andelen af plantebaseret mad i offentlige
og private storkøkkener og foodservices

26.863.224 kroner

Øge danskernes private forbrug af plantefødevarer

16.938.504 kroner

Øge efterspørgslen på danske plante-
fødevarer på eksportmarkederne

1.269.950 kroner

Lær af de bedste!

– plantebaseret benchmarking og rådgivning
af detailhandel og producenter

Projektet vil udføre en forbrugeranalyse og
benchmark-undersøgelse for plantebaserede
produkter, for at skabe viden og indsigt i
forbrugsmønstre for fødevarevirksomheder.

Dermed vil projektet give producenter af plantebaserede
fødevarer klarhed om, hvem der gør det bedst, og hvor-
dan man selv kan blive bedre.

Dansk Vegetarisk Forening

261.775 kroner

København

Spirende PLANTE-madvaner

Projektet vil gøre valget af plantebaserede fødevarer til en selvfølge for den kommende forbrugergeneration. Det vil projektet gøre ved at øge børns kendskab og tilberedningsviden om plantebaserede fødevarer, gennem vedkommende, sanselig og fagligt funderet formidling i Kornets Hus.

Driftsfonden Kornets Hus

311.122 kroner

Hjørring

Elsk grønne proteiner

Projektet vil udbrede kendskabet til mad baseret på plantebaserede fødevarer med fokus på brug af proteinholdige plantefødevarer, der produceres lokalt på Bornholm. Projektet favner undervisning og kursustilbud for private samt for skoletjenesten på Bornholm, der skal inspirere og gøre det nemt at bruge plantebaserede fødevarer.

Det Levende Køkken i Østermarie

316.000 kroner

Bornholm

Byg

- fra fodertrug til middagsbord. En revitalisering af Danmarks nationalkorn

Projektet vil styrke byggenes rolle som en naturlig del af hverdagskosten hos den almindelige forbruger såvel som i storkøkkener. Det vil projektet gøre ved at anskueliggøre nemme og lettilgængelige måder at benytte byggen på, formidlet gennem en informationskampagne rettet mod madprofessionelle samt den almindelige forbruger.

Driftsfonden Kornets Hus

353.332 kroner

Hjørring

Plantebaseret mad på farten

Projektet sigter mod, at øge udbud og salg af plantebaserede fødevarer i take-away og convenience-sektoren. Det vil projektet indledningsvis gøre ved at gennemføre en bred forbrugerundersøgelse, der skal danne grundlag for rådgivningsmøder med grossister, leverandører, og større aktører inden for take-away og convenience-sektoren. Rådgivningen skal udmønte i den fælles kampagne "Grøn Januar 2025".

Dansk Vegetarisk Forening

379.323 kroner

København

Fokus Fødevarer – Kravspecifikationer og fakta fremmer efterspørgsel på plantebaserede produkter

Projektets formål er at fremme efterspørgslen på plantebaserede produkter via offentlige indkøb, ved at udvikle nye Fokus Fødevarer-kravspecifikationer for plantebaserede produkter. Det skal hjælpe indkøbere til en bedre forståelse af kvalitets- såvel som ernæringsmæssige værdier i plantebaserede fødevarer.

MLDK Mærkevarer-
leverandørerne

490.500 kroner

København

Den Nationale Grøntsagsuge – (DNG)

Projektet vil samle aktører på tværs af værdikæden til en fælles indsats for at øge danskerne forbrug af grøntsager ved at etablere dét, projektet kalder Den Nationale Grøntsagsuge.

Landbrug & Fødevarer
Rådet for sund mad

538.499 kroner

København

Udvikling af markedet for økologiske planteprodukter i Storbritannien

Projektet fokuserer på at udvikle markedet i Storbritannien for økologiske, uforarbejdede planteprodukter med den danske model for økologisk grøntsagsproduktion som inspirationskilde og rollemodel. Projektet vil forpligte britiske myndigheder og detailsektor til, at den økologiske omlægning sker med succes mhp. at øge dansk, økologisk eksport.

Landbrug & Fødevarer

596.950 kroner

København

Markedsudvikling og øget eksport af økologiske planteprodukter til den tyske foodservice sektor

Projektet vil lægge en markedsfremmeindsats for økologiske, uforarbejdede planteprodukter på det tyske foodservicemarked med den danske model for økologisk grøntsagsproduktion som inspirationskilde og rollemodel. Det vil projektet gøre ved at formidle viden om økologiske planteprodukter og værktøjer omlægning af foodservice-sektoren i Tyskland, samt skabe kontakt og videnudveksling til aktører i Danmark, der kan levere løsninger eller økologiske grøntsager.

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

673.000 kroner

København

Økologisk plantefokus hos kokkene – grønne menuer i HoReCa

Projektet vil aktivere foodservicebranchen til både kortsigtede og langsigtede fremskridt for udbredelsen af lokalproducerede grøntsager på menukortet.

Dette vil ske gennem en plante-inspirationstur for HoReCa-beslutningstagere (hoteller, restauranter og caféer), udviklere køkkenchefer mv, et plantekokke-træf samt opfølgende "gå-hjem"-møder.

Aktiviteterne udfoldes i samarbejde med lokale planteproducenter.

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

732.500 kroner

København

De helt store skridt: Økologiske afgrøder til landets hospitaler og sygehuse

Projektet vil styrke efterspørgslen på økologiske korn, kerner og bælgrugter i landets regioner, der hvert år serverer 11 mio. måltider.

Det vil projektet gøre gennem dialog, workshops og stormøder med regionernes måltidsansvarlige, klimakonsulenter samt fødevarerproducenter og øvrige interessenter.

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

775.942 kroner

København

Strategi- forløb for grøn mad på uddannelses- steder

Projektet vil sikre en klar retning på mindst 100 uddannelsesinstitutioners omstilling til bæredygtig kantinemad gennem skræddersyede handlingsplaner.

Det vil projektet gøre gennem fem regionale workshops og opfølgende forløb, hvor det konkretiseres, hvordan ledelse og køkkenledere kan integrere bæredygtighedsindsatser i kantinerne.

Dansk Vegetarisk Forening
Undfang

786.052 kroner

København

Plantekorpset:

Unge guider unge i det økologiske plantekøkken

Projektet vil bidrage til en mere plantebaseret madkultur blandt unge i alderen 18-28 år ved at rekruttere og uddanne 30 unge madguider til et plantekorps. Plantekorpset skal bl.a. stå sin prøve under den veletablerede ung-til-ung madaktivitet "Foodjam", der afvikles over seks dage på Roskilde Festival 2024. Et koncept der senere udfoldes til fire andre madaktiviteter for unge, inkluderende det allerede etablerede "Det rullende madværksted".

Madkulturen

844.550 kroner

Roskilde

Udbredelse af plantebaserede retter på festivaler og attraktioner

Projektet vil bidrage til at øge omfanget og tilgængeligheden af plantebaserede måltider på festivaler og andre attraktioner. Det vil projektet gøre i et strategisk- og praksisnært spor, hvor det strategiske spor skal generere viden og inspiration til beslutningstagere, mens det praksisnære spor skal afprøve plantebaserede måltider.

Dansk Vegetarisk Forening

913.310 kroner

København

Ambassadørkorps for udbredelse af sortsdiversitet

Projektet vil styrke udviklingen i det planterige, lokale køkken ved at skabe interesse i foodservice-sektoren for brugen af hjemmehørende sorter og deres gastronomiske muligheder.

Det vil projektet gøre ved at etablere et ambassadørkorps, der skal bidrage til at beskrive gamle, lokale sorters anvendelsesmuligheder og kvaliteter for fagprofessionelle og forbrugere.

Foreningen for **ORIGINALER**

944.500 kroner

Syddjurs

Mere økologisk frugt og grønt i daglig- varehandlen

Projektet vil styrke salget af økologisk frugt og grønt i dagligvarehandlen gennem vidensdeling og møder mellem producenter og dagligvarehandelens beslutningstagere.

Økologisk Landsforening

973.310 kroner

Aarhus

Grøn vidensbank og bælg- frugtskole til køkkenprofessi- onelle på metodikogsmag.dk

Projektet har fokus på at klæde køkkenprofessionelle, både dem i arbejde og dem under uddannelse, på til at lave mere mad på bælgfrugter for herigennem at stimulere salget af disse råvarer.

Hertil vil projektet gøre vidensbanken "metodikogsmag.dk" til den foretrukne og centrale videns- og inspirationsbank blandt køkkenprofessionelle.

Odense Kommune
Vejle Kommune, Culinary Institute by VejleErhverv

1.184.086 kroner

Odense

Økologisk PlanteUdvikling

Projektet vil styrke udbuddet af velsmagende ingredienser og plantebaserede produkter ved at integrere forbrugerforståelse direkte i udviklingsfasen til brug for fremtidens produktudviklere. Det vil projektet gøre i et samarbejde mellem private madudviklere, studerende og forskere. En central del af projektet er at integrere et kandidatkursus fra Københavns Universitet i udviklingsarbejdet, så man allerede på kandidatniveau deltager i eksperimentel udvikling af nye plantebaserede fødevarer.

Kost Aps (Kost Studio)
Københavns Universitet

1.276.080 kroner

Frederiksberg

GoCook Smagekassen

(projektet er lukket medio 2024)

Projektet vil genindføre GoCook Smagekassen i COOP, der hvert år har givet inspiration til over 6.500 skoleklasser i madkundskab.

Smagekassen genindføres nu i en ny model med fokus på uforarbejdede, danske og økologiske grøntsager fra små og mellemstore producenter.

Coop Danmark A/S

1.327.500 kroner

Albertslund

Nudging til grønne valg: Plantebaserede madoplevel- ser til konferencer og møder

Projektet vil udvikle og teste nudging-tiltag, der skal få flere gæster ved konferencer og møder til at vælge det plantebaserede tilbud.

Samtidig vil projektet gøre tiltag til at opkvalificere køkkener i branchen for at styrke den grønne madoplevelse.

MeetDenmark - Dansk Erhvervs- og Mødeturisme
Dansk Vegetarisk Forening

1.527.469 kroner

København

Nedbryd barriererne for mere øko grønt på tallerkenen

Projektet vil vække en større interesse i den brede befolkning for den plantebaserede kost gennem efterspørgselsfremmende aktiviteter, der skal sætte fokus på lokalt, økologisk frugt og grønt i detailhandelen.

Dette vil ske gennem udvikling af et opskriftsunivers, informationsmateriale samt smagsdemonstrationer i udvalgte butikker.

Økologisk Landsforening

1.593.464 kroner

Aarhus

PlanteKundskab – med smag

Projektet har fokus på at øge den grønne viden og lyst til at eksperimentere og dygtiggøre sig i tilberedning af plantebaserede måltider blandt skoleelever, lærere og lærerstuderende.

Det vil projektet gøre gennem tilrettelæggelse af undervisningsmateriale til brug i folkeskolen, samt uddannelse af undervisere i brug af materialet.

 Foreningen Smagens Dag
Kost Studio

 1.751.275 kroner

 København

Øget brug af bælgfrugter og andre proteinrige plantebaserede råvarer i forplejningen til ældre og patienter

Projektet vil vise, at traditionel mad kan laves mere økologisk og plantebaseret, på måder der fungerer i praksis, smager godt, er økonomisk muligt og – hvad der særligt er i fokus – er ernæringsmæssigt forsvarligt i forhold til det anbefalede til ældre borgere samt patienter på hospitaler. Det vil projektet gøre ved at udvikle, afprøve, evaluere og udbrede proteinrige opskrifter og principper for grøn ugeplanlægning.

 Dansk Vegetarisk Forening
DTU, Øko++, Herlev-Gentofte Hospital

 1.987.426 kroner

 København

TANGO

- Tang på tallerkenen i offentlige køkkener

Projektet vil undersøge, hvordan man kan indfase mere tang på menuen i offentlige køkkener. Projektet undersøger bl.a. muligheder, barrierer og potentialer, og dykker ned i, hvad der skal til for, at man ændrer adfærd i køkkenerne. Det gør projektet gennem en bred indsats, hvor man fokuserer på værktøjer lige fra ernæringsmæssig viden, over opskrifter og inspiration til det helt lavpraktiske i, hvordan råvaren tilbederes og rent logistisk anskaffes.

 Bispebjerg Hospitals køkken
Københavns Kommunes EAT køkken, Dansk Tang

 2.082.780 kroner

 København

Fungi Taste; Mad til mange med svampe

Projektet vil fremme brugen af svampe i plantebaserede retter i storkøkkener. Det vil projektet gøre ved at generere ny viden om madprofessionelles kompetencebehov og produktefterspørgsel, samt ved at afdække svampes kulinariske potentiale. Projektet vil implementere denne viden i udvikling af nye plantebaserede retter med svampe.

Professionshøjskolen Absalon
Københavns Universitet, Jespers Torvekøkken ApS

2.129.164 kroner

Slagelse

Planteløftet til professionelle køkkener 2024

Projektet vil øge forbruget, samt skabe en større lokalproduktion af økologiske planter ved at gennemføre en omfattende indsats for uddannelse og kompetenceløft via det "Veganske Rejsehold", der skal opsøge de travle køkkener.

Samtidig vil projektet synliggøre og formidle viden fra en række offentlige og private køkkener, der er foran på den plantebaserede dagsorden. Endelig vil projektet samle interessenter i et ambitiøst plantetopmøde.

Food Organisation of Denmark (FOOD)
Hotel- og Restaurantskolen, Kost- og Ernæringsforbundet

2.759.369 kroner

København

VEGETARISK KOK – fremtidens plantekyndige madhåndværker

Projektet vil bidrage til at uddanne flere madhåndværkere, der mestrer den grønne omstilling i fødevareforbruget.

Det vil projektet konkret gøre ved at tilrettelægge en individuel erhvervsuddannelse for at skabe muligheden for en vegetarisk kokkeuddannelse på Hotel- og Restaurantskolen.

Hotel- og Restaurantskolen

3.041.826 kroner

København

Lær dine bælgfrugter at kende

Projektet vil øge køkkenprofessionelle og beslutningstageres viden om bælgfrugters klimamæssige og ernæringsmæssige kvaliteter. Det vil projektet gøre gennem et inspirationsakademi, uddannelsesforløb, styrkelse af værdikædesamarbejdet, generelle informationsindsatser samt via videreudvikling af videnplatformen "Klimauniverset".

Økologisk Landsforening

3.331.941 kroner

Aarhus

Kampagne: Gør det let at spise bælgfrugter (Gør det let)

Projektet vil, med fokus på børnefamilier, inspirere danskerne til at tage de første skridt på vejen mod flere bælgfrugter på tallerkenen gennem en omfattende kampagne, der udrulles i samarbejde med Salling Group, Coop, Nemlig.com, MENU og REMA 1000.

Forbrugerrådet Tænk

3.590.375 kroner

København

NORMPLANT

Projektet fokuserer direkte på at udvikle cateringvirksomheders potentiale i at bidrage til udbredelse af planterig kost på offentlige og private arbejdspladser. Det vil projektet gøre ved at indsamle viden om arbejdspladser parathed til at spise mere plantebaseret, og bruge den viden til at bygge en værktøjskasse med initiativer, der kan bruges af cateringvirksomheder til implementering af planterig kost.

Københavns Universitet
Jespers Torvekøkken ApS

3.797.036 kroner

Frederiksberg

Forbrugerdreven innovation til den grønne omstilling

Projektet vil tilgængeliggøre dybdegående viden og forståelse af forbrugere og stakeholders præferencer og barrierer i relation til plantebaserede fødevarer. Dette med henblik på at styrke smv'ers produktudvikling. En viden der i dag primært er forbeholdt globale fødevarekoncerner. Målet er, at det vil bidrage til en generel madkulturændring.

Teknologisk Institut
Tempt Foods, Food Solutions,
Professionshøjskolen Absalon,
Dansk Vegetarisk Forening

3.801.222 kroner

Aarhus

Projekter i 2023

UDBUDSFREMME

12.657.163 kroner

Øge mængden og kvaliteten af de plante-
produkter, der kommer på markedet

9.823.170 kroner

Øge volumen i dansk plantefødevarerproduktion til lands og til vands

2.833.993 kroner

PLANTEKOMPETENT

Kompetenceudvikling og uddannelsesbehov
ved plantebaseret fødevarerproduktion

Projektet vil forbedre mulighederne for udbud af plantebaserede fødevarer af høj kvalitet ved at styrke virksomheders kompetencer indenfor plantebaseret fødevarerproduktion.

Det vil projektet gøre gennem analyse af eksisterende virksomheders strategier med henblik på udvikling af en typologi for kompetencestrategier og kompetencebehov hos forskellige typer af virksomheder.

Aalborg Universitet
Plantebranchen, Mejerifagets Fællesudvalg

2.264.125 kroner

København

Transforming plant-based protein with protein-rich microorganisms

Projektet vil udvikle og anvende en fermenterings-teknik til at forbedre smag, tekstur og funktionalitet i bælgrugter. Det indebærer først og fremmest at finde de helt rigtige mikroorganismer til fermentering og derpå testning i laboratorie.

Projektets resultater vil blive brugt til at forstå, hvilke kritiske faktorer der skal opfyldes for at producere økonomisk rentable, plantebaserede proteinprodukter.

Aarhus Universitet

2.279.121 kroner

Aarhus

FUTUREDAIRY

Non-animal Dairy Favorites
– Danbo cheese and Natural Yogurt

Projektet vil udvikle en plantebaseret Danbo-ost og naturelyoghurt.

Det vil projektet gøre gennem præcisionsfermentering til at fremstille "mælke"proteiner baseret på ærter og hestebønner sammen med novel-alternative proteinkilder såvel som andre upcyclede sidestrømme.

PlanetDairy ApS
Aarhus Universitet, Chr. Hansen

2.623.418 kroner

Aarhus

Nødder med danske Rødder

Projektet vil fremme dansk nøddeproduktion, samt udvikle værdikæden og styrke efterspørgslen på danske nødder. Det vil projektet gøre gennem inddragelse og samarbejde med fødevareraktører, mens avlerne inddrages i videnindsamling, formidling og workshops. Hertil oprettes en demonstrationsplantage til afprøvning hasselnøddesorter.

SEGES Innovation P/S
Københavns Universitet, HortiAdvice, Innovationscenter for Økologisk Landbrug, Meyers Madhus, Bælg ApS

2.656.507 kroner

Aarhus

The potential of different Oat varieties for Oat drink – (POATential)

Projektet vil styrke primærproduktionens havredyrkning, og herigennem forbedre råvarekvaliteten, ved at identificere de mest kvalitetsrige havresorter til fødevarerindustrien samt undersøge, hvordan dyrkningsbetingelser påvirker ønskede kvalitetsparametre. Dette med henblik på at finde de rigtige sorter, med de rigtige egenskaber, til at indgå i forskellige havredrikke. Projektets resultater vil forsyne landbrugere med viden til at forbedre kvaliteten i havreafgrøderne.

SEGES Innovation P/S
Innovationscenter for Økologisk Landbrug (ICOEL), Valsemøllen af 1899 A/S, Dragsbæk AS, Döhler Denmark A/S

2.833.993 kroner

Aarhus

Målsætninger

Alle projekter er registreret efter hvilke/t af strategiens indsatsområder, de bidrager til.

Dette gør det muligt at føre statistik over anvendelsen af fondens midler til brug ved evaluering af fondens virke samt ved videreudvikling af strategien og udarbejdelse af de årlige handlingsplaner. Desuden danner erfaringer fra fondens første ansøgningsrunder baggrund for implementeringen af en model for effektmåling af fondens virke. Dette udarbejdes i 2024.

På den baggrund ventes indkaldelsen i ansøgningsrunden 2025 at indeholde konkrete krav til projekterne vedr. effekt.

Effektmålingen skal danne grundlag for fremtidige evalueringer, ligesom Plantefondens bestyrelse og sekretariat løbende skal kunne følge op på resultater og effekter på såvel projekt- som ordningsniveau.

Modellen skal dermed bidrage til at synliggøre de opnåede samfundsmæssige effekter for udvikling af plantefødevarer-sektoren, som sker gennem de projekter, som fonden giver tilsagn til. Ansøgere vil skulle udarbejde forslag til effektmål, som er konkrete og målbare nok til at understøtte både punktvis evalueringer og løbende monitorering af såvel resultatmål som effektmål. Effektmålene vil blive beskrevet i strategien i kommende år.

Allerede fra 2023 har Plantefonden dog opereret med tre overordnede mål, som beskrives her:

PROJEKTMÅL

Plantefonden har som målsætning, at mindst 70 pct. af projekterne når deres konkrete projektmål. Målet om 70 pct. skal muliggøre en balance mellem det resultatorienterede og viljen til at tage risici i stræben efter innovation. Fonden imødekommer altså både den type projekter, hvor sikkerheden for leverancer og dermed resultater er relativt høj, såvel som de projekter, hvor der er større risiko forbundet med projektets leverancer, men hvor innovationsambitionerne til gengæld er højere.

PARTNERSKABSPROJEKTER

Mindst 60 pct. af fondens midler skal gå til partnerskabsprojekter. Det vil sige, at der i det enkelte projekt deltager mindst to selvstændige aktører fra forskellige led i værdikæden. Dette mål dækker alle projekter på tværs af fondens tre strategiske udviklingsområder, og dermed ikke kun projekter, der konkret har til formål at styrke sektorbrobygning eller værdikædeprojekter i anden forstand.

ØKOLOGI

Idet mindst halvdelen af fondens midler ifølge fondens lovgrundlag skal søges målrettet projekter, der vedrører økologiske plantebaserede fødevarer, tilstræbtes det med handlingsplan 2023 at mindst 50 pct. af fondens midler anvendes til økologiprojekter. Ekstraordinært for Plantefondens første år er 25 mio. kr. af fondens pulje blevet udmøntet inden første ansøgningsrunde. Dette er sket gennem Fonden for Økologisk Landbrug, og betyder, at der allerede ved ansøgningsrundens start er blevet uddelt 25 mio. kr. til projekter vedrørende økologiske plantefødevarer. De 25 mio. kr. indgik i bestyrelsens målsætning om økologiandel.

Afrapportering

Følgende afsnit afrapporterer på, hvordan Plantefonden har efterlevet de opstillede målsætninger for ansøgningsrunden i 2023.

70% SKAL INDFRI MÅLSÆTNINGER

AFRAPPORTERING PÅ MÅLET

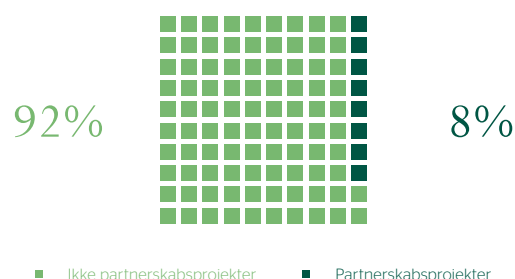
Da størstedelen af projekterne, der fik tilsagn i 2023, ikke er afsluttet, kan Plantefonden endnu ikke afrapportere på målsætningen.

60% PARTNERSKABSPROJEKTER

AFRAPPORTERING PÅ MÅLET

8 procent af Plantefondens projekter i 2023 var partnerskabsprojekter. Dermed kan bestyrelsen konstatere, at målsætningen ikke tilnærmelsesvis er indfriet. En medvirkende årsag til den lave målopfyldelse skal dog ses i relation til ansøgningsporteføljen, der generelt manglede partnerskabsprojekter.

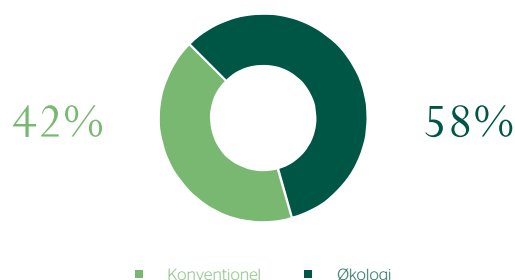
Det skal understreges, at en betydelig andel af projekterne, som har fået tilsagn i 2023, består af flere projektpartnere, dog ikke i form af "to selvstændige aktører fra forskellige led i værdikæden," som er den definition af Partnerskabsprojekter, ordningen måler på.

50% ØKOLOGI

AFRAPPORTERING PÅ MÅLET

I 2023 udgjorde andelen af økologi 58% af de uddelte midler, hvormed bestyrelsen med tilfredshed kan konstatere, at Plantefonden har indfriet den økologiske målsætning.

Dialog, information & kontakt

Plantefonden afholder årlige webinarer om den aktuelle ansøgningsrunde, hvor man som ansøger kan få vigtige informationer om årets runde og stille spørgsmål til sagsbehandlere. Desuden kan man løbende kontakte sekretariatet.

Bestyrelsen

Fonden for Plantebaserede Fødevarer ledes af en bestyrelse, der udpeges af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri på baggrund af indstillinger fra en række foreninger og organisationer. Bestyrelsen betjenes af et sekretariat, der er beliggende i Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

Forperson

Marie-Louise Boisen Lendal

Indstillet af
Landbrug & Fødevarer

Jakob Lave

Indstillet af
Økologisk Landsforening

Trine Krebs

Indstillet af Plantebranchen

Lasse Vinderslev

Indstillet af Fødevarerforbundet NNF,
udtrådt i 2024 og afløst af Susie Kristensen

Søren Sand Kirk

Indstillet af Klimabevægelsen

Marin Lysák

Indstillet af Forbrugerrådet Tænk,
udtrådt i 2024. Pladsen er pt. ubesat

Vagn Jelsøe

Indstillet af Dansk Industri

Hanne Thorsøe

Indstillet af Dansk
Vegetarisk Forening

Rune-Christoffer Dragsdahl

Indstillet af CONCITO,
indtrådt i 2024

Charlotte Louise Jensen

Indstillet af Dansk Erhverv

Rasmus Pape

Sekretariatet

Sekretariatet for Fonden for Plantebaserede Fødevarer varetager den daglige administration af programmet, udbetalinger, dialog med ansøgere og projekter mv. Faglige sagsbehandlere og udbetalingsteamet sidder i Augustenborg, mens den del af sekretariatet, der har med bestyrelsesbetjening, kommunikation samt regel- og politikudvikling at gøre, sidder i København.

KONTAKT

Alle henvendelser til Plantefonden fra ansøgere, presse mm. stiles til nedenstående mail og telefonnummer.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf. 72 54 40 00

E-mail: plantefonden@lbst.dk
Hjemmeside: www.plantefonden.lbst.dk

KØBENHAVN

Bestyrelsesbetjening,
kommunikation samt
regel- og politikudvikling

AUGUSTENBORG

Faglig sagsbehandling
og udbetaling

Fonden for Plantebaserede Fødevarer

Årsberetning 2023

Plantefonden
Landbrugs- og Fiskeristyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

plantefonden@lbst.dk

www.plantefonden.dk